VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (astotā palāta)

2010. gada 20. janvārī*

Apvienotās lietas T-252/07, T-271/07 un T-272/07

Sungro, SA, Kordoba (Spānija),

prasītājs lietā T-252/07,

Eurosemillas, SA, Kordoba,

prasītājs lietā T-271/07,

Surcotton, SA, Kordoba,

prasītājs lietā T-272/07,

ko pārstāv L. Ortiss Blanko [*L. Ortiz Blanco*], advokāts,

* Tiesvedības valoda — spāņu.

pret

Eiropas Savienības Padomi, ko pārstāv M. Mūrs [*M. Moore*], A. de Gregorio Merino [*A. De Gregorio Merino*] un A. Vesterhofa Leflerova [*A. Westerhof Löfflerova*], pārstāvji,

un

Eiropas Komisiju, ko pārstāv L. Parpala [*L. Parpala*] un F. Himeno Fernandess [*F. Jimeno Fernández*], pārstāvji, kuriem palīdz E. Diass Bastjens Lopess [*E. Díaz-Bastien Lopez*], L. Divars Bilbao [*L. Divar Bilbao*] un Ž. Magdalena Anda [*J. Magdalena Anda*], advokāti,

atbildētājas,

par prasību par zaudējumu atlīdzību saskaņā ar EKL 235. pantu un 288. panta otro daļu, lai saņemtu atlīdzību par kaitējumu, kas prasītājiem nodarīts sakarā ar to, ka 2006./2007. tirdzniecības gadā tika pieņemta un piemērota Padomes 2003. gada 29. septembra Regulas (EK) Nr. 1782/2003, ar ko izveido kopīgus tiešā atbalsta shēmu noteikumus saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem, un groza Regulas (EEK) Nr. 2019/93, (EK) Nr. 1452/2001, (EK) Nr. 1453/2001, (EK) Nr. 1454/2001, (EK) Nr. 1868/94, (EK) Nr. 1251/1999, (EK) Nr. 1254/1999, (EK) Nr. 1673/2000, (EEK) Nr. 2358/71 un (EK) Nr. 2529/2001 (OV L 270, 1. lpp.), IV sadaļas 10.a nodaļa, kas ieviesta ar Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulas (EK) Nr. 864/2004, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1782/2003, ar ko izveido kopīgus tiešā atbalsta shēmu noteikumus saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem, kā arī pielāgo minēto regulu sakarā ar Čehijas, Igaunijas, Kipras, Latvijas, Lietuvas, Ungārijas, Maltas, Polijas, Slovēnijas un Slovākijas pievienošanos Eiropas Savienībai (OV L 161, 48. lpp.), 1. panta 20. punktu un atcelta ar Tiesas 2006. gada 7. septembra spriedumu lietā C-310/04 Spānija/Padome (Krājums, I-7285. lpp.).

šādā sastāvā: priekšsēdētāja E. Martinša Ribeiru [*E. Martins Ribeiro*], tiesneši S. Papasavs [*S. Papasavvas*] un N. Vāls [*N. Wahl*] (referents),

sekretārs H. Palasio Gonsaless [*J. Palacio González*], galvenais administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2009. gada 22. aprīļa tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Atbilstošās tiesību normas

1 Pēc Grieķijas Republikas pievienošanās Eiropas Kopienām 1980. gadā ar šīs valsts Pievienošanās akta 4. protokolu par kokvilnu tika izveidota kokvilnas atbalsta shēma (OV 1979, L 291, 174. lpp.; turpmāk tekstā — "4. protokols").

2 Šo shēmu pirmoreiz piemēroja 1981. gada ražai un pēc tam to paplašināja, kad 1986. gadā Eiropas Kopienām pievienojās Spānijas Karaliste un Portugāles Republika.

3 Saskaņā ar 4. protokola 2. punktu minētās shēmas mērķis ir atbalstīt kokvilnas ražošanu tajos Kopienas reģionos, kuros tā ir ekonomiski nozīmīga lauksaimniecībā, dot ražotājiem iespēju gūt taisnīgus ienākumus un nostabilizēt tirgu ar piegādes un tirdzniecības strukturāliem uzlabojumiem.

4 4. protokola 3. punktā gan tā sākotnējā redakcijā, gan redakcijā, kas izriet no Padomes 2001. gada 22. maija Regulas (EK) Nr. 1050/2001, ar ko sesto reizi pielāgo kokvilnas atbalsta sistēmu, kura ieviesta ar Grieķijas Pievienošanās akta 4. protokolu (OV L 148, 1. lpp.), noteikts, ka šajā shēmā "ietilpst atbalsta piešķiršana ražošanai".

5 4. protokola 6. punktā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Regulu Nr. 1050/2001, paredzēts, ka "Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, ar kvalificētu balsu vairākumu lemj par vajadzīgajiem pielāgojumiem sistēmai [shēmai], kas ieviesta atbilstoši šim protokolam, un pieņem vispārējos noteikumus, kas nepieciešami šā protokola noteikumu īstenošanai".

6 Pamatojoties uz minēto 6. punktu, Eiropas Savienības Padome pieņēma Padomes 2001. gada 22. maija Regulu (EK) Nr. 1051/2001 par kokvilnas ražošanas atbalstu (OV L 148, 3. lpp.).

7 No šīs regulas 2., 11. un 12. panta izriet, ka atbalstu neattīrītas kokvilnas ražošanai veido starpība starp minētajā regulā noteikto neattīrītas kokvilnas orientējošo cenu un pasaules tirgus cenu un ka šo atbalstu izmaksā attīrīšanas uzņēmumiem attiecībā uz neattīrītu kokvilnu, ko tie nopirkuši par cenu, kura sasniedz vismaz tajā pašā regulā noteikto minimālo cenu.

8 Īstenojot kopējās lauksaimniecības politikas reformu, Padome pieņēma 2003. gada 29. septembra Regulu (EK) Nr. 1782/2003, ar ko izveido kopīgus tiešā atbalsta shēmu noteikumus saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku, kā arī kopīgus noteikumus

dažām atbalsta shēmām lauksaimniekiem un groza Regulas (EEK) Nr. 2019/93, (EK) Nr. 1452/2001, (EK) Nr. 1453/2001, (EK) Nr. 1454/2001, (EK) Nr. 1868/94, (EK) Nr. 1251/1999, (EK) Nr. 1254/1999, (EK) Nr. 1673/2000, (EEK) Nr. 2358/71 un (EK) Nr. 2529/2001 (OV L 270, 1. lpp.).

9 Regulas Nr. 1782/2003 preambulas 24. un 28. apsvērums ir izteikti šādi:

"(24) Kopienas lauksaimniecības konkurētspējas palielināšana un pārtikas kvalitātes un vides standartu veicināšana nozīmē to, ka noteikti kritīsies lauksaimniecības produktu institucionālās cenas un celsies ražošanas izmaksas Kopienas lauku saimniecībām. Lai sasniegtu minētos mērķus un veicinātu vairāk uz tirgu orientētu un ilgtspējīgāku lauksaimniecību, jāpabeidz pāreja no ražošanas atbalsta uz ražotāju atbalstu, ieviešot savstarpēji nesaistītā ieņēmumu atbalsta sistēmu par katru saimniecību. Kaut arī savstarpēja nesaistīšana nemainīs lauksaimniekam faktiski samaksātās summas, tā būtiski palielinās ieņēmumu atbalsta efektivitāti. Tāpēc ir lietderīgi uz vienreizējo saimniecības maksājumu attiecināt nosacījumus par savstarpēju atbilstību vides, pārtikas nekaitīguma, dzīvnieku veselības un labturības noteikumiem, kā arī par labu lauksaimniecības un vides apstākļu saglabāšanu saimniecībā.

[..]

(28) Lai lauksaimniekiem dotu iespēju izvēlēties, ko audzēt uz savas zemes, ieskaitot produktus, uz kuriem attiecas apvienotais atbalsts, tādējādi palielinot tirgus orientāciju, uz vienreizējo maksājumu nav jāattiecina nosacījums par kāda konkrēta produkta ražošanu. Lai tomēr novērstu konkurences izkropļojumus, daži produkti jāizslēdz no ražošanas zemes gabalā, par kuru var pretendēt uz atbalstu."

10 Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulas (EK) Nr. 864/2004, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1782/2003, ar ko izveido kopīgus tiešā atbalsta shēmu noteikumus saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem, kā arī pielāgo minēto regulu sakarā ar Čehijas, Igaunijas, Kipras, Latvijas, Lietuvas, Ungārijas, Maltas, Polijas, Slovēnijas un Slovākijas pievienošanos Eiropas Savienībai (OV L 161, 48. lpp.; turpmāk tekstā — "apstrīdētā regula"), preambulas 1., 2., 5., 6., 7., 22. un 23. apsvērumā ir noteikts:

"(1) Ražotājiem paredzētā tiešā atbalsta atdalīšana un vienreizējo maksājumu shēmas ieviešana ir būtiski elementi kopējās lauksaimniecības politikas reformēšanas procesā, kura mērķis ir virzīties no cenu un ražošanas atbalsta politikas uz lauksaimnieku ieņēmumu atbalsta politiku. Ar Regulu [..] Nr. 1782/2003 minētie elementi ir ieviesti attiecībā uz daudziem lauksaimniecības produktiem.

(2) Lai sasniegtu kopējās lauksaimniecības politikas reformas pamatmērķus, ir jāatdala galvenokārt atbalsts attiecībā uz kokvilnu, olīveļļu, jēltabaku un apiņiem un tas jāiekļauj vienreizējo maksājumu shēmā.

[..]

(5) Kokvilnas nozares pašreizējās atbalsta shēmas pilnīga iekļaušana vienreizējo maksājumu shēmā radītu ievērojamu ražošanas traucējumu risku Kopienas kokvilnas ražošanas reģionos. Daļa atbalsta tādēļ joprojām ir saistāma ar kokvilnas audzēšanu, izmantojot kultūratkarīgo maksājumu par hektāru, par kuru ir tiesības pretendēt uz atbalstu. Tā apmērs jāaprēķina tā, lai nodrošinātu saimnieciskos nosacījumus, kas reģionos, kuros nodarbojas ar minētā kultūrauga audzēšanu, dotu iespēju turpināt darbību kokvilnas nozarē un nepieļautu, ka citus kultūraugus audzē vairāk nekā kokvilnu. Lai sasniegtu minēto mērķi, ir pamatoti noteikt, ka kopējais pieejamais atbalsts par hektāru katrai dalībvalstij ir 35 % no katrai valstij piešķirtās atbalsta daļas, ko netieši saņēmuši ražotāji.

(6) Atlikušajiem 65 % no katrai valstij piešķirtās atbalsta daļas, ko netieši saņēmuši ražotāji, jābūt pieejamiem izmantošanai vienreizējo maksājumu shēmā.

(7) Ekoloģisku apsvērumu dēļ jānosaka pamatplatība katrai dalībvalstij, lai ierobežotu ar kokvilnu apsētās platības. Turklāt jānosaka, ka atbalstu ir tiesības saņemt tikai par tām platībām, ko dalībvalstis atļāvušas apsēt ar kokvilnu.

[..]

(22) Lai atdalītu atbalstu attiecībā uz kokvilnu un jēltabaku, varētu būt vajadzīgi uz pārstrukturēšanu vērsti pasākumi. Kopienas papildu atbalsts ražošanas reģioniem dalībvalstīs, kurās Kopienas atbalsts kokvilnai un jēltabakai piešķirts 2000., 2001. un 2002. gadā, jādara pieejams, pārskaitot līdzekļus no finanšu plānu 1.a pozīcijas uz 1.b pozīciju. Šis papildu atbalsts izmantojams, kā paredzēts Padomes 1999. gada 17. maija Regulā (EK) Nr. 1257/1999 par Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) atbalstu lauku attīstībai [..].

(23) Lai nodrošinātu ieņēmumu atbalsta saskaņotus turpmākus maksājumus ražotājiem kokvilnas, olīvu un tabakas nozarē, iespēja atlikt minētās atbalsta shēmas iekļaušanu vienreizējo maksājumu shēmā nav piemērojama."

11 Ar apstrīdēto regulu Regulas Nr. 1782/2003 IV sadaļā tika iekļauta 10.a nodaļa ar nosaukumu "Kultūratkarīgais maksājums [atbalsts] par kokvilnu", kurā ir iekļauti 110.a–110.f pants (turpmāk tekstā — "apstrīdētie noteikumi").

12 Grozītās Regulas Nr. 1782/2003 110.a–110.c pantā ir noteikts:

"*110.a pants*

Darbības joma

Atbalstu piešķir lauksaimniekiem, kas ražo kokvilnu, uz kuru attiecas KN kods 520 100, ievērojot šajā nodaļā paredzētos nosacījumus.

110.b pants

Tiesības pretendēt uz atbalstu

1. Atbalstu piešķir par hektāru zemes, kura apsēta ar kokvilnu un par kuru var pretendēt uz atbalstu. Lai varētu pretendēt uz atbalstu, platībai ir jāatrodas uz lauksaimniecības zemes, ko dalībvalsts ir atļāvusi izmantot kokvilnas audzēšanai, tai jābūt apsētai ar atļautajām šķirnēm un faktiski novāktai normālos audzēšanas apstākļos.

Ja kokvilna nesasniedz pogaļu atvēršanās stadiju ārkārtēju laika apstākļu dēļ, ja tos par tādiem atzinusi dalībvalsts, par platībām, kas pilnībā apsētas ar kokvilnu, tomēr

joprojām ir tiesības saņemt atbalstu, ar noteikumu, ka attiecīgās platības līdz pogaļu atvēršanās brīdim nav bijušas izmantotas nekādam citam mērķim, kas nav saistīts ar kokvilnas audzēšanu.

2. Dalībvalstis atļauj izmantot 1. punktā minēto zemi un šķirnes saskaņā ar sīki izstrādātiem noteikumiem un nosacījumiem, kas jāpieņem atbilstoši 144. panta 2. punktā minētajai procedūrai.

110.c pants

Pamatplatības un summas

1. Ar šo ir noteikta pamatplatība šādām valstīm:

— Grieķijai: 370 000 ha;

— Spānijai: 70 000 ha;

— Portugālei: 360 ha.

2. Atbalsta summa par katru hektāru, kas atbilst atbalsta saņemšanas kritērijiem, ir:

— Grieķijai: EUR 594 par 300 000 hektāriem un EUR 342,85 par atlikušajiem 70 000 hektāriem,

— Spānijai: EUR 1039;

— Portugālei: EUR 556.

[..]"

13 Grozītās Regulas Nr. 1782/2003 110.d un 110.e pants attiecas uz apstiprinātām starpnozaru organizācijām, kuras veido kokvilnas ražotāji un vismaz viens kokvilnas attīrītājs un "kuras darbības mērķis jo īpaši ir kvalitatīvi piemērotas neattīrītas kokvilnas piegāde attīrītājam". Šīs starpnozaru organizācijas var diferencēt ne vairāk kā pusi no tā atbalsta summas, ko organizācijas locekļiem — lauksaimniekiem ir tiesības saņemt atbilstoši minētās organizācijas noteiktai skalai, kurā it īpaši ir ņemta vērā neattīrītas kokvilnas kvalitāte.

14 Turklāt ar apstrīdēto regulu Regulā Nr. 1782/2003 tika iekļauta IV.b sadaļa ar nosaukumu "Finanšu pārvedumi", kurā ir iekļauts arī 143.d pants ar nosaukumu

"Finanšu pārvedumi kokvilnas audzēšanas reģionu pārstrukturēšanai" un kas ir formulēts šādi:

"Sākot no 2007. budžeta gada, katru kalendāro gadu ir pieejama summa 22 miljoni EUR, kas aprēķināta no vidējiem izdevumiem saistībā ar kokvilnu 2000., 2001. un 2002. gadā un kas ir paredzēta kā Kopienas papildu atbalsts pasākumiem kokvilnas audzēšanas reģionos saskaņā ar lauku attīstības programmu, kuru finansē ELVGF Garantiju nodaļa atbilstīgi Regulai [..] Nr. 1257/1999."

15 Visbeidzot ar apstrīdēto regulu Regulas Nr. 1782/2003 153. pantā tika iekļauts 4.a punkts, ar ko atcēla Regulu Nr. 1051/2001, ko tomēr turpina piemērot attiecībā uz 2005./2006. tirdzniecības gadu. Saskaņā ar grozītās Regulas Nr. 1782/2003 156. panta 2. punkta g) apakšpunktu jauno kokvilnas atbalsta shēmu, sākot no 2006. gada 1. janvāra, piemēro attiecībā uz kokvilnu, kas iesēta, sākot no minētā datuma.

Prāvas priekšvēsture

16 Ar 2004. gada 22. jūlijā Tiesā iesniegto prasību Spānijas Karaliste lūdza saskaņā ar EKL 230. pantu atcelt Regulas Nr. 1782/2003 IV sadaļas 10.a nodaļu, kas tika ieviesta ar apstrīdēto regulu. Prasības pamatojumam tā izvirza četrus pamatus, kas attiecīgi ir balstīti uz 4. protokola pārkāpumu, pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi, pilnvaru nepareizu izmantošanu un, visbeidzot, tādu vispārējo tiesību principu kā samērīguma principa un tiesiskās paļāvības aizsardzības principa pārkāpumu.

17 Ar 2006. gada 7. septembra spriedumu lietā C-310/04 Spānija/Padome (Krājums, I-7285. lpp.) Tiesa apmierināja prasību. Lai gan tika noraidīti pirmie trīs Spānijas Karalistes norādītie pamati, tā apstiprināja ceturtā pamata pirmo daļu un atcēla apstrīdētos noteikumus, pamatojot ar to, ka Padome bija pārkāpusi samērīguma principu. Tomēr, lai novērstu tiesisko nenoteiktību attiecībā uz shēmu, kas

piemērojama atbalstam kokvilnas nozarē atbilstoši šai atcelšanai, tā atlika ar šo atcelšanu saistītās sekas līdz brīdim, kad saprātīgā termiņā tiks pieņemta jauna regula.

18 2007. gada 19. martā prasītāji *Sungro, SA*, *Eurosemillas, SA* un *Surcotton, SA*, kas ir Spānijā reģistrēti neapstrādātās kokvilnas attīrīšanas uzņēmumi, ar 4. protokolu izveidotā kokvilnas atbalsta saņēmēji, lūdza Padomi un Eiropas Kopienu Komisiju segt zaudējumus sakarā ar kaitējumu, kas nodarīts sakarā ar apstrīdētajiem noteikumiem, attiecīgi EUR 37 188 apmērā *Sungro*, EUR 2 661 427 apmērā *Eurosemillas* un EUR 1 734 027 apmērā *Surcotton*.

19 2007. gada 1. jūnijā katrs no prasītājiem saņēma Padomes vēstuli, kurā tā tos informēja, ka pēc to lūguma par zaudējumu atlīdzību un tam pievienoto dokumentu izskatīšanas tā uzskata, ka nosacījumi tam, lai iestātos tās ārpuslīgumiskā atbildība, nebija izpildīti.

20 2007. gada 9. maijā arī Komisija atbildēja noraidoši uz katra prasītāja nosūtīto lūgumu par zaudējumu atlīdzību.

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

21 Ar laikā no 2007. gada 26. jūnija līdz 25. oktobrim Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegtajiem prasības pieteikumiem, kas reģistrēti ar numuriem T-217/07, T-218/07, no T-244/07 līdz T-246/07, no T-252/07 līdz T-255/07, no T-258/07 līdz T-260/07, no T-268/07 līdz T-272/07 un T-394/07, 18 kokvilnas attīrīšanas uzņēmumi, kuru starpā

bija prasītāji, cēla prasību par atlīdzību par kaitējumu, kas tiem esot nodarīts sakarā ar apstrīdēto noteikumu pieņemšanu un piemērošanu 2006./2007. tirdzniecības gadā.

22 Ar Pirmās instances tiesas astotās palātas priekšsēdētāja 2007. gada 18. oktobra rīkojumu pēc lietas dalībnieku uzklausīšanas šīs lietas rakstveida un mutvārdu procesā tika apvienotas.

23 Tajā pašā dienā Pirmās instances tiesa (astotā palāta) veica procesa organizatorisko pasākumu, paredzot, ka mutvārdu paskaidrojumus var sniegt vienīgi par Kopienas ārpuslīgumiskās atbildības principu un kaitējuma novērtēšanas metodi.

24 Ar 2008. gada 18. jūlijā Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegto vēstuli prasītāji lietās T-217/07, T-218/07, no T-244/07 līdz T-246/07, no T-253/07 līdz T-255/07, no T-258/07 līdz T-260/07, no T-268/07 līdz T-270/07 un T-394/07 informēja Pirmās instances tiesu, ka tie atsakās no savām prasībām. Ar Pirmās instances tiesas astotās palātas priekšsēdētāja 2008. gada 20. oktobra rīkojumu par daļēju izslēgšanu no reģistra šīs 15 lietas tika izslēgtas no Pirmās instances tiesas reģistra.

25 2009. gada 22. aprīļa tiesas sēdē tika uzklausīti lietas dalībnieku lietās T-252/07, T-271/07 un T-272/07 mutvārdu paskaidrojumi un viņu atbildes uz Pirmās instances tiesas uzdotajiem mutvārdu jautājumiem.

26 Lietā T-252/07 *Sungro* lūdz Pirmās instances tiesu:

— atzīt prasību par pieņemamu;

— pasludināt spriedumu, ar kuru tiek apmierināta prasība par zaudējumu atlīdzību un procentiem atbilstoši EKL 288. pantam un tiek konstatētas tā tiesības saņemt solidāru finansiālu atlīdzinājumu no Padomes un Komisijas par kaitējumu EUR 37 188 apmērā, kas tam tika nodarīts sakarā ar apstrīdēto noteikumu nelikumīgu pieņemšanu un piemērošanu kokvilnas nozarē 2006./2007. tirdzniecības gadā;

— piespriest Padomei un Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

27 Lietā T-271/07 *Eurosemillas* lūdz Pirmās instances tiesu:

— atzīt prasību par pieņemamu;

— pasludināt spriedumu, ar kuru tiek apmierināta prasība par zaudējumu atlīdzību un procentiem atbilstoši EKL 288. pantam un tiek konstatētas tā tiesības saņemt solidāru finansiālu atlīdzinājumu no Padomes un Komisijas par kaitējumu EUR 2 661 427 apmērā, kas tam tika nodarīts sakarā ar apstrīdēto noteikumu nelikumīgu pieņemšanu un piemērošanu kokvilnas nozarē 2006./2007. tirdzniecības gadā;

— piespriest Padomei un Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

28 Lietā T-272/07 *Surcotton* lūdz Pirmās instances tiesu:

— atzīt prasību par pieņemamu;

— pasludināt spriedumu, ar kuru tiek apmierināta prasība par zaudējumu atlīdzību un procentiem atbilstoši EKL 288. pantam un tiek konstatētas tā tiesības saņemt solidāru finansiālu atlīdzinājumu no Padomes un Komisijas par kaitējumu EUR 1 734 027 apmērā, kas tam tika nodarīts sakarā ar apstrīdēto noteikumu nelikumīgu pieņemšanu un piemērošanu kokvilnas nozarē 2006./2007. tirdzniecības gadā;

— piespriest Padomei un Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

29 Padome lūdz Pirmās instances tiesu:

— noraidīt prasības pilnībā;

— piespriest prasītājiem solidāri segt tiesāšanās izdevumus.

30 Komisija lūdz Pirmās instances tiesu:

— noraidīt prasības pilnībā kā nepamatotas;

— piespriest prasītājiem solidāri segt tiesāšanās izdevumus.

31 Pēc lietas dalībnieku uzklausīšanas tiesas sēdē Pirmās instances tiesa (astotā palāta) nolēma, ka trīs lietas ir apvienojamas arī galīgā sprieduma taisīšanai atbilstoši Pirmās instances tiesas Reglamenta 50. pantam.

Juridiskais pamatojums

Ievada apsvērumi

32 Kā tie to apstiprināja tiesas sēdē, atbildot uz Pirmās instances uzdoto jautājumu, prasītāji savu prasību atbalstam pamatojās uz tiesībām uz kaitējumu par Kopienas iestāžu nelikumīgu rīcību. Tie faktiski norādīja, ka nebija paredzējuši šo prasību ietvaros atsaukties uz Kopienas atbildību par tās iestāžu likumīgu rīcību.

33 Prasītāji precīzāk apgalvo, ka šajā lietā ir izpildīti trīs kumulatīvie Kopienas ārpuslīgumiskās atbildības par tās iestāžu nelikumīgu rīcību nosacījumi atbilstoši

EKL 288. panta otrajai daļai, proti, iestādēm pārmestās rīcības nelikumība, zaudējumu esamība un cēloņsakarība starp šo rīcību un norādīto kaitējumu.

34 Padome un Komisija savukārt uzskata, ka nav izpildīts neviens no Kopienas ārpuslīgumiskās atbildības rašanās nosacījumiem. Tās tostarp uzskata, ka prasības ir pamatotas ar kļūdainu pieņēmumu tādējādi, ka tās izkropļo iepriekš minētā sprieduma lietā Spānija/Padome jēgu un apjomu.

35 Pirmās instances tiesa atgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru saskaņā ar EKL 288. panta otro daļu Kopienas ārpuslīgumiskās atbildības iestāšanās un tiesību uz zaudējumu atlīdzību izmantošana ir atkarīga no tā, vai ir izpildīti visi nosacījumi par iestādēm pārmestās rīcības pretlikumību, zaudējumu esamību un cēloņsakarību starp šo rīcību un norādīto kaitējumu (šajā sakarā skat. Tiesas 2006. gada 9. novembra spriedumu lietā C-243/05 P *Agraz* u.c./Komisija, Krājums, I-10833. lpp., 26. punkts, un 2008. gada 9. septembra spriedumu apvienotajās lietās C-120/06 P un C-121/06 P *FIAMM* u.c./Padome un Komisija, Krājums, I-6513. lpp., 106. punkts un tajā minētā judikatūra).

36 Šo nosacījumu kumulatīvais raksturs nosaka, ka, ja viens no šiem nosacījumiem nav izpildīts, prasība par zaudējumu atlīdzību ir jānoraida pilnībā, neizvērtējot citus minētās atbildības rašanās nosacījumus (Tiesas 2003. gada 8. maija spriedums lietā C-122/01 P *T. Port*/Komisija, *Recueil*, I-4261. lpp., 30. punkts; šajā sakarā skat. arī Tiesas 1999. gada 9. septembra spriedumu lietā C-257/98 P *Lucaccioni*/Komisija, *Recueil*, I-5251. lpp., 14. un 63. punkts).

37 Šajā lietā ir jāsāk ar to, ka jāpārbauda, vai ir izpildīts nosacījums par cēloņsakarību starp Kopienas iestāžu nelikumīgo rīcību un prasītāju norādīto kaitējumu.

Par cēloņsakarību starp samērīguma principa pārkāpumu, kas skar apstrīdēto regulu, un norādītā kaitējuma raksturu

Lietas dalībnieku argumenti

38 Prasītāji apgalvo, ka apstrīdētie noteikumi, kuri tika atcelti ar iepriekš minēto spriedumu lietā Spānija/Padome, bet kuru sekas tika ierobežotas līdz jaunas regulas pieņemšanai, radīja kaitējumu, kuru tie apgalvo, ka ir cietuši.

39 Šo kaitējumu veidojot, pirmkārt un galvenokārt, peļņas zaudējums (*lucrum cessans*), kas rodas no būtiska iesētās, saražotās un tā rezultātā attīrītās kokvilnas daudzuma būtiskas samazināšanās 2006./2007. tirdzniecības gadā salīdzinājumā ar vidējo iesētās, saražotās un attīrītās kokvilnas daudzumu trīs iepriekšējos tirdzniecības gados (2003./2004., 2004./2005. un 2005./2006.), uz kuriem attiecas Regula Nr. 1051/2001. Apstrīdētā regula, ar kuru izveido ar ražošanu nesaistīta atbalsta shēmu 65 % apmērā lauksaimniekam tieši samaksātās subsīdijas par lauksaimniecībā izmantojamo hektāru formā neatkarīgi no saražotās kokvilnas daudzuma, aizstājot līdz tam pastāvošo atbalsta shēmu, kas pilnībā saistīta ar attīrīšanas uzņēmumu starpniecību nodoto produkciju, esot radījusi pēkšņu lauksaimniecības platību samazināšanos, ražības uz vienu hektāru samazināšanos un kokvilnas ražošanas samazināšanos par aptuveni 60 %. Prasītāji norāda šajā sakarā, ka Spānijā kokvilnas ražošana un attīrīšana ir ekonomiski ļoti saistītas darbības. Otrkārt, prasītāji esot cietuši finansiālus zaudējumus (*damnum emergens*), kas atbilst juridisko un ekonomisko konsultāciju pakalpojumu izmaksām, kas radās pēc apstrīdētās regulas pieņemšanas.

40 Savu prasījumu pamatojumam prasītāji norāda, ka dokumenti, ko sagatavojuši eksperti 2007. gada martā un ko tie pievienojuši savām prasībām, proti, ziņojums par atbalsta shēmas reformas ietekmi uz Spānijas kokvilnas ražošanu (turpmāk tekstā — "2007. gada ziņojums") un katram no tiem nodarītā kaitējuma ekspertu novērtējums (turpmāk tekstā — "ekspertu novērtējums"), pierādot ne tikai kaitējuma esamību, bet

arī cēloņsakarību starp apstrīdēto noteikumu piemērošanu Spānijā un tiem nodarīto kaitējumu 2006./2007. tirdzniecības gadā, kad šie noteikumi tika piemēroti. Tieši Tiesas atcelto apstrīdēto noteikumu pieņemšana un to piemērošana šajā tirdzniecības gadā kokvilnas nozarē esot radījusi būtisku lauksaimnieku ar kokvilnu apsētās platības un hektāra ražības samazinājumu un tādējādi ļoti būtisku ražošanas kritumu, un tā rezultātā attīrīšanas uzņēmumiem piegādātās kokvilnas daudzuma kritumu. Kā uzskata prasītāji, ja nebūtu pieņemti šie noteikumi vai ja būtu pieņemti citi, 4. protokolā un apstrīdētās regulas preambulas piektajā apsvērumā norādītajiem mērķiem atbilstošāki noteikumi, kaitējums nebūtu radies vai vismaz tas būtu ievērojami mazāks.

41 Prasītāji arī uzsver, ka dažādie ziņojumi, kurus Spānijas Karaliste pievienoja savam prasības pieteikumam lietā, kurā tika pasludināts iepriekš minētais spriedums lietā Spānija/Padome, esot uzsvēruši ļoti negatīvās sekas, kas apstrīdētajiem noteikumiem esot bijušas uz kokvilnas kultūras uzturēšanu Spānijā, kuras rentabilitāte vairs nevar tikt nodrošināta. Kā uzskata prasītāji, šajos ziņojumos ir paredzēts, ka apstrīdētie noteikumi, it īpaši Padomes noteiktie procenti apvienotajam atbalstam un atdalītajam atbalstam, nespējot nodrošināt ražošanas rentabilitāti attiecīgajās zonās, radot apsētās platības būtiskas daļas un tādējādi produkcijas pamešanu, kā arī tās aizstāšanu ar citām kultūrām, un tādējādi radot attīrīšanas uzņēmumu pārstrādātās kokvilnas daudzuma būtisku samazinājumu. Tāpat gan Eiropas Parlaments, gan Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja iebilstot pret Kopienu likumdevēja noteiktajiem procentiem un esot uzsvērušas pasākumu nepiemērotību noteikto mērķu sasniegšanai.

42 Prasītāji norāda, ka iepriekš minētie noteikumi un cēloņsakarības starp apstrīdētajiem noteikumiem un tiem nodarīto kaitējumu absolūtais raksturs esot tikuši apstiprināti ar faktiem. Šajā sakarā 2007. gada ziņojums apliecinot, ka Spānijā saražotās kokvilnas daudzuma samazinājums pēc apstrīdēto noteikumu pieņemšanas radīja ļoti būtisku zaudējumus attīrīšanas industrijai, kuras pārdošanas apjomi būtiski samazinājās izejvielu trūkuma dēļ. Šāda samazinājuma sekas esot vēl smagākas sakarā ar to, ka šī industrija spēj nodrošināties ar izejvielu, citiem vārdiem sakot, neapstrādāto kokvilnu,

izmantojot tikai vietējo produkciju. Pārdošanas apjomu krituma nozīme nevarot tikt piedēvēta nevienam citam mainīgajam lielumam, kas vispārīgi tiek uzskatīts par noteicošo lauksaimniecības ražošanā.

43 Prasītāji precizē, ka apstrīdēto noteikumu piemērošanai 2006./2007. tirdzniecības gadā bija negatīvas sekas ne tikai uz to attīrītās kokvilnas daudzumiem, bet arī uz kokvilnas šķiedras pārdošanas cenu. Turklāt saražotās šķiedras apjoma samazinājumam, kas radies tiesiskā regulējuma grozījumu rezultātā, varot būt negatīva atbalsošanās uz attīrīšanas uzņēmumu konkurētspēju nākamajos tirdzniecības gados, jo esot tikusi atvieglota jaunu trešo valstu konkurentu ienākšana tirgū.

44 No 2007. gada ziņojuma turklāt izrietot, ka jaunās shēmas sekas ir vēl sliktākas 2007./2008. tirdzniecības gadam, ņemot vērā, ka ir iespējams, ka jaunajā kokvilnas nozares atbalsta shēmā prasītāji nespēs finansiāli izdzīvot vēl vienu tirdzniecības gadu un ka tie ir novesti līdz bankrotam vai slēgšanai.

45 Savā atbildes rakstā prasītāji norāda, ka pretēji tam, ko norāda iestādes atbildētājas, 2007. gada ziņojums un eksperta ziņojums neesot balstīti tikai uz pieņēmumiem, bet uz esošiem faktiem, kurus apstiprina Komisijas dienestu veiktais ietekmes pētījums 2007. gadā un kas ņemti no attīrīšanas uzņēmumu finansiālajiem datiem, kuros konstatēti reāli zaudējumi, ko radījuši tiesiskā regulējuma grozījumi. Šie zaudējumi esot noteikti, salīdzinot faktiskos rezultātus, kuri iegūti abos režīmos, kas, pēc ekspertu domām, esot pareizā pieeja. Iestāžu atbildētāju ļoti vispārīgā kritika par šo ziņojumu būtiskumu un secinājumiem parādot, ka tās necentās iepazīties ar tiem uzmanīgi.

46 Padome un Komisija būtībā uzskata, ka šajā lietā nav izpildīts nosacījums par cēloņsakarību starp Padomes veikto nelikumību, pieņemot apstrīdēto regulu, un norādīto kaitējumu. Tās tostarp uzsver, ka prasītāji tikai norāda, ka to ciestie zaudējumi ir apstrīdēto noteikumu piemērošanas rezultāts. To norādītie fakti neļaujot uzskatīt, ka prasītāji ir izpildījuši tiem piekrītošo pierādīšanas pienākumu. Šajā sakarā no 2007. gada

ziņojuma un no eksperta ziņojumiem izdarītajiem secinājumiem, kas balstīti uz vērtējumu par kokvilnas apjomu, kurš būtu ticis saražots, ja nebūtu ar apstrīdēto regulu ieviestās atbalsta shēmas reformas, neesot nozīmes. Prasītājiem esot bijis jābalstās uz atšķirību starp, pirmkārt, apstrīdētās regulas sekām un, otrkārt, juridiski pareizas regulas par kokvilnas atbalsta shēmas reformu, ko Padome gatavojas pieņemt tuvākajā laikā, sekām.

Vispārējās tiesas vērtējums

47 Attiecībā uz nosacījumu par cēloņsakarību starp apgalvoto rīcību un norādīto kaitējumu no pastāvīgās judikatūras izriet, ka apgalvotajam kaitējumam ir pietiekami tieši jāizriet no rīcības, par kuru ir celti iebildumi, t.i., šai rīcībai ir jābūt galvenajam kaitējuma cēlonim (šajā sakarā skat. Tiesas 1979. gada 4. oktobra spriedumu apvienotajās lietās 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 un 45/79 *Dumortier* u.c./Padome, *Recueil*, 3091. lpp., 21. punkts; Pirmās instances tiesas 1996. gada 11. jūlija sprieduma lietā T-175/94 *International Procurement Services*/Komisija, *Recueil*, II-729. lpp., 55. punkts, un 2007. gada 19. jūlija spriedumu lietā T-360/04 *FG Marine*/Komisija, Krājumā nav publicēts, 50. punkts). Prasītājiem ir jāsniedz pierādījumi par šādu cēloņsakarību (skat. Tiesas 1992. gada 30. janvāra spriedumu apvienotajās lietās C-363/88 un C-364/88 *Finsider* u.c./Komisija, *Recueil*, I-359. lpp., 25. punkts, un 2002. gada 24. aprīļa spriedumu lietā T-220/96 *EVO*/Padome un Komisija, *Recueil*, II-2265. lpp., 41. punkts un tajā minētā judikatūra).

48 Lai noteiktu zaudējumus, kas ir radušies Kopienu iestādes kļūdainas rīcības rezultātā, ir jāņem vērā tādas pienākuma neizpildes sekas, kas ir radījusi atbildības iestāšanos, nevis akta, kurā šī neizpilde ir iekļauta, sekas tiktāl, ciktāl iestāde varēja pieņemt vai tai bija jāpieņem akts ar tādām pašām sekām, nepārkāpjot tiesību normu. Citiem vārdiem, cēloņsakarības vērtējums nevar izrietēt no nepareiza uzskata, saskaņā ar kuru prettiesiska akta neesamības gadījumā iestāde nerīkotos vai pieņemtu pretēju aktu,

kas no tās puses arī varētu būt prettiesiska rīcība, bet šādā vērtējumā ir jāsalīdzina kļūdainas rīcības rezultātā radusies situācija attiecībā pret attiecīgo trešo personu ar situāciju, kas tai ir radusies ar tās iestādes rīcību, kura ievēro tiesību noteikumu.

49 Tādēļ ir jānoskaidro, vai nelikumība, par kuru ir šī lieta, ir tiešais cēlonis apgalvotajam kaitējumam (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Finsider* u.c./Komisija, 28. punkts), lai konstatētu tiešu cēloņsakarību starp Kopienai pārmesto rīcību un apgalvotajiem zaudējumiem (šajā sakarā skat. Tiesas 1963. gada 16. decembra spriedumu lietā 36/62 *Société des Aciéries du Temple*/Augstā iestāde, *Recueil*, 583. un 603. lpp., un iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Finsider* u.c./Komisija, 41. un 50. punkts).

50 Kas attiecas uz nelikumīgo rīcību, par ko ir šī lieta, kā tie to apstiprināja tiesas sēdē, atbildot uz Pirmās instances tiesas uzdoto jautājumu, prasītāji par kaitējumu, ko tie apgalvo, ka ir cietuši, radošo faktu uzskata tikai Padomes pieļauto nelikumību apstrīdētās regulas pieņemšanā, proti, samērīguma principa pārkāpumu, ko Tiesa konstatējusi iepriekš minētajā spriedumā lietā Spānija/Padome.

51 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka iepriekš minētajā spriedumā lietā Spānija/Padome Tiesa nosprieda, ka apstrīdētie noteikumi ir jāatceļ, jo tika pārkāpts samērīguma princips.

52 Konkrētāk, Tiesa norādīja, ka bija skaidrs, ka pirms apstrīdēto noteikumu pieņemšanas Komisija neveica nekādus pētījumus, lai novērtētu piedāvātās kokvilnas nozares reformas iespējamās sociāli ekonomiskās sekas, kaut gan šādi pētījumi tika veikti saistībā ar dažu citu nozaru, piemēram, tabakas nozares atbalsta shēmas reformu

(sprieduma 103. punkts). Tādējādi radās jautājums par to, kas tika izmantots pamatam, lai noteiktu īpašā atbalsta par kokvilnu summu, un līdz ar to, vai, izmantojot šos pamatus, Kopienu likumdevējs varēja, nepārsniedzot savas plašās izvērtēšanas pilnvaras, secināt, ka šī summa, kura bija noteikta 35 % apmērā no kopējā atbalsta, kas pastāvēja iepriekšējā atbalsta shēmā, ir pietiekama, lai sasniegtu mērķi, kurš izvirzīts, lai nodrošinātu kokvilnas audzēšanas rentabilitāti un turpmāku audzēšanu.

53 Spriežot par samērīguma principa ievērošanu, kas nosaka, ka Kopienu iestāžu tiesību akti nedrīkst pārsniegt to, kas ir atbilstošs un nepieciešams, lai sasniegtu attiecīgajā tiesiskajā regulējumā noteiktos mērķus (sprieduma 97. punkts), Tiesa uzskata, ka Kopienu iestādēm vismaz ir jāspēj skaidri un nepārprotami izklāstīt pamata faktiskos apstākļus, kuri bija jāņem vērā, lai pamatotu apstrīdētos pasākumus, un no kuriem bija atkarīga tām piešķirto izvērtēšanas pilnvaru īstenošana (sprieduma 123. punkts). Šajā lietā, pirmkārt, atsevišķas ar darba samaksu saistītas izmaksas nebija iekļautas aprēķinos un līdz ar to netika ņemtas vērā, veicot salīdzinošo pētījumu attiecībā uz kokvilnas audzēšanas paredzamo rentabilitāti atbilstoši jaunajai atbalsta shēmai, kas tika izmantots pamatam, lai noteiktu īpašā atbalsta par kokvilnu summu, un, otrkārt, iespējamā kokvilnas atbalsta shēmas reformas ietekme uz attīrīšanas uzņēmumu ekonomisko dzīvotspēju netika pārbaudīta, lai gan tie ir pamatdati, kas ir jāņem vērā, lai novērtētu kokvilnas audzēšanas rentabilitāti (sprieduma 124.–132. punkts).

54 No tā Tiesa secināja, ka Padome, apstrīdētās regulas autore, nebija pierādījusi, ka ar šo regulu ieviestā jaunā kokvilnas atbalsta shēma tika pieņemta, efektīvi īstenojot tai piešķirtās izvērtēšanas pilnvaras, kas nozīmē, ka bija jāņem vērā visi atbilstošie lietas fakti un apstākļi, pie kuriem ir pieskaitāmas visas ar darba algu saistītās izmaksas, kas attiecas uz kokvilnas audzēšanu, un attīrīšanas uzņēmumu dzīvotspēja, kura bija jāņem vērā, lai novērtētu šī kultūrauga rentabilitāti (sprieduma 133. punkts). Kā uzskata Tiesa, no tā izriet, ka, pamatojoties uz Kopienu iestāžu sniegtajiem datiem, Tiesa nevarēja pārbaudīt, vai Kopienu likumdevējs, nepārkāpjot tam šajā jomā piešķirtās plašās izvērtēšanas pilnvaras, varēja secināt, ka pietiek ar to, ka kultūratkarīgā atbalsta par kokvilnu summa ir noteikta 35 % apmērā no kopējās atbalstu summas, kas bija pieejama atbilstoši iepriekšējai atbalsta shēmai, lai nodrošinātu, ka tiek sasniegts apstrīdētās

regulas preambulas 5. apsvērumā paredzētais mērķis nodrošināt šī kultūrauga rentabilitāti un līdz ar to tā turpmāku audzēšanu, proti, mērķis, kas sakrīt ar 4. protokola 2. punktā paredzēto mērķi (sprieduma 134. punkts). Līdz ar to Tiesa secināja, ka samērīguma princips ir pārkāpts (sprieduma 135. punkts).

55 Saskaņā ar šiem precizējumiem ir jāpārbauda, vai prasītāji ir snieguši pierādījumus vai norādes, kas pierādītu, ka pastāv cēloņsakarība starp apstrīdētās regulas pieņemšanā pieļauto nelikumību un apgalvotā kaitējuma dažādajām iezīmēm.

— Par cēloņsakarību starp samērīguma principa pārkāpumu, kas ir apstrīdētajā regulā, un kaitējumu, kas izriet no kokvilnas ražošanas samazinājuma un tam sekojoša aprēķināto ienākumu samazinājuma attīrīšanas uzņēmumiem 2006./2007. gadā

56 No prasītāju prasības pieteikumā un to atbildes rakstā norādītās argumentācijas, kā arī no tās atbalstam iesniegtajiem ziņojumiem un eksperta ziņojumiem izriet, ka prasītāju veiktā pārbaude ir par to, lai pierādītu, ka ir saikne starp 2006./2007. tirdzniecības gadā novērotā kokvilnas pārdošanas apjoma samazinājumu un apstrīdētās regulas stāšanos spēkā un nevis starp šo samazinājumu un Padomes pieļauto nelikumību šīs regulas pieņemšanā.

57 Attiecībā, vispirms, uz 2007. gada ziņojumu, kā tas izriet arī no tā mērķa, tajā ir norādītas "kokvilnas atbalsta shēmas reformas ietekme uz ražošanu Spānijā". Šajā ziņojumā izklāstītais, kā tas arī skaidri izriet no tā dažādo daļu redakcijas, ir veltīts vai nu tam, lai pārbaudītu "reformas sekas uz pamudinājumu audzēt kokvilnu", vai "reformas seku aprēķināšanai Spānijas ražošanai". Ir arī jānorāda, ka šis izklāstījums galvenokārt ir

par globālajām sekām, kas ir pārejai no atbalsta shēmas, kura ir saistīta tikai ar kokvilnas ražošanu, uz nesaistītā atbalsta shēmu 65 % apmērā no šīs ražošanas.

58 Attiecībā uz ekspertīzes ziņojumiem to mērķis ir novērtēt, pirmkārt, reformas ietekmi uz visu attīrīšanas nozari un, otrkārt, katram prasītājam nodarītā kaitējuma summu, atsaucoties uz trīs iepriekšējiem tirdzniecības gadiem, kuru laikā spēkā bija iepriekšējā kokvilnas atbalsta shēma. Prasītāji uzsver šajā sakarā, ka tiem nodarītais kaitējums ekspertīzes ziņojumos ir aprēķināts, "vadoties no atšķirības starp [2006./2007.] tirdzniecības gadam paredzētajiem rezultātiem, ņemot vērā esošo kokvilnas atbalsta tiesisko regulējumu (vērtējums pirms tirdzniecības gada beigām), un rezultātiem, kas uzņēmumiem bija saskaņā ar iepriekšējo atbalsta shēmu (alternatīvais scenārijs)".

59 Ir jākonstatē, ka šie fakti nav tādi, kas noteiktu, ka norādītais kaitējums ir tieši saistīts ar Padomes pieļauto samērīguma principa pārkāpumu apstrīdētās regulas pieņemšanā. Kā tas tika norādīts iepriekš 48. punktā, cēloņsakarības analīze nevar tikt balstīta uz nepareizu pieņēmumu, ka, ja nebūtu nelikumīgās darbības, iestāde būtu atturējusies no rīcības vai būtu pieņēmusi pretēju aktu, bet tā jāveic, salīdzinot ar kļūdaino rīcību radīto situāciju trešām personām un situāciju, kādā tās būtu, ja iestāde rīkotos, ievērojot tiesību normas.

60 Šajā gadījumā no iepriekš minētā sprieduma lietā Spānija/Padome izriet, ka, pamatojoties uz samērīguma principa pārkāpumu, tiek kritizēti nevis apstrīdētie noteikumi, bet tas, ka netika ņemti vērā visi būtiskie fakti un apstākļi, it īpaši netika veikts pētījums par reformas ietekmi pirms to pieņemšanas. No tā izriet, ka jebkāds ienākumu zudums tikai reformas dēļ nav cēloņsakarībā ar Tiesas konstatēto nelikumību, jo ar to netiek apšaubīta izvēle veikt šādu reformu. Tādējādi prasītājiem ir jāsniedz fakti, lai pierādītu, ka saistītā un nesaistītā atbalsta likmes, kas noteiktas 2004. gada reformā, proti, attiecīgi 35 % un 65 %, un ir radījušas to norādīto kaitējumu, būtu bijušas citādas, ja Kopienu iestādes saskaņā ar šo spriedumu būtu ņēmušas vērā

visus būtiskos datus (ietekme uz kokvilnas ražošanu, darba algu izmaksas saistībā ar kokvilnas audzēšanu un jaunās shēmas ietekme uz attīrīšanas nozari).

61 Prasītāji nav pierādījuši, ka, ja nebūtu Tiesas iepriekš minētajā spriedumā Spānija/Padome konstatētās nelikumības, apstrīdētā regula nebūtu pieņemta vai tai noteikti būtu cits saturs. Šajā ziņā ir jāatgādina, ka apstrīdētā regula un tostarp 10.a nodaļa, ko tā iekļauj Regulā Nr. 1782/2003, ietilpst, kā tas skaidri izriet no tās pamatojuma, ar Regulu Nr. 1782/2003 aizsāktās kopējās lauksaimniecības politikas reformā, kuras mērķis ir aizstāt cenu un ražošanas atbalsta politiku ar lauksaimnieka ienākumu tiešu atbalsta politiku, kuras viens no galvenajiem faktoriem ir tiešā atbalsta ražotājiem nošķiršana (nesaistīšana) un vienreizējā maksājuma shēmas ieviešana (skat. preambulas pirmo apsvērumu). Tā kā pāreja uz ar ražošanu pakāpeniski nesaistīta atbalsta shēmu ir kopējās lauksaimniecības politikas pamatā, prasītāji šīs prasības ietvaros nevar atsaukties uz ražošanas atbalsta shēmu, kas bija pirms apstrīdētās regulas pieņemšanas.

62 Ir arī jāuzsver, ka datumā, kad tika celta šī prasība, Padome vēl arvien nebija pieņēmusi jauno regulu un ka tajā brīdī bija neiespējams iepriekš noteikt noteikumu par kokvilnas atbalsta shēmas reformu, kas bija jāpieņem pēc un saskaņā ar iepriekš minēto spriedumu lietā Spānija/Padome, saturu. Šajos apstākļos prasītājiem ir jāsniedz konkrēti pierādījumi, kas ļautu skaidri noteikt, ka nākamā regula, ņemot vērā pienākumu ņemt vērā visus faktorus un apstākļus, kas attiecas uz kokvilnas nozares īpašo situāciju, tostarp visus faktus, kas vajadzīgi, lai novērtētu minētā kultūrauga rentabilitāti, paredzēs tādu atbalsta kokvilnas ražotājiem sistēmu, kas atšķirsies no apstrīdētajā regulā paredzētās.

63 Citiem vārdiem, tām ir jāpierāda, ka, pieņemot jaunu shēmu, ievērojot ne tikai tiesību normas, īstenojot reformas ietekmes pētījumu, bet arī mērķus, kas ir kopējās

lauksaimniecības politikas reformas pamatā, Padome neizbēgami noteiktu no apstrīdētajiem noteikumiem atšķirīgu ar ražotājiem nesaistīta atbalsta sistēmu un likmi.

64 Prasītāji ne tikai nav iesnieguši šādus pierādījumus, bet arī no 2007. gadā Komisijas dienestu atbilstoši iepriekš minētajam spriedumam lietā Spānija/Padome veiktā ietekmes pētījuma izriet, ka no paredzētajām trīs stratēģiskajām izvēlēm, proti, "atbalsts ražošanai" (saukts "pirmsreformas scenārijs"), "nesaistīšana pilnībā" un "nesaistīšana gandrīz pilnībā" (saukts "2004. gada scenārijs"), tieši pēdējā piedāvā vislabākos līdzekļus, lai sasniegtu dažādos reformas mērķus, jo tā atbilst 4. protokolā noteiktajiem nosacījumiem un atbilst kopējās lauksaimniecības politikas reformas procesa virzienam.

65 Šajā pašā izpratnē jaunajā Komisijas regulas priekšlikumā, kas datēts ar 2007. gada 9. novembri, ir norādīts, ka veiktie pētījumi noved pie secinājuma, ka ir saglabājama 35 % ar ražošanu saistītā atbalsta un 65 % ar ražošanu nesaistītā atbalsta attiecība.

66 Visbeidzot, ir jākonstatē, ka jaunajā regulā, kas pieņemta pēc iepriekš minētā sprieduma lietā Spānija/Padome, proti, Padomes 2008. gada 23. jūnija Regula (EK) Nr. 637/2008, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1782/2003 un ievieš kokvilnas nozares pārstrukturēšanas valsts programmas (OV L 178, 1. lpp.), ir saglabāta šī pati procentuālā attiecība starp saistīto un nesaistīto atbalstu (skat. preambulas devīto un desmito apsvērumu).

67 Prasītāju tiesas sēdē norādītais apstāklis, ka Regulā Nr. 637/2008 ir noteikumi, kas ir acīmredzami labvēlīgāki attīrīšanas uzņēmumiem nekā apstrīdētajā regulā paredzētie, nav turklāt pierādījums, ka ir pietiekami tieša saikne starp izdarīto nelikumību un apgalvoto kaitējumu, ja nav pierādīts, ka šajā regulā esošie jaunie noteikumi, kuru mērķis ir veicināt stabilizāciju kokvilnas nozarē jaunos juridiskos un tirgus apstākļos,

noteikti ir dažādo ietekmes pētījumu, ko saskaņā ar iepriekš minēto spriedumu lietā Spānija/Padome veikuši Komisijas dienesti, rezultāts. Ne no šajos pētījumos veiktajiem secinājumiem (skat. iepriekš minētā ietekmes pētījuma kopsavilkuma 5. punktu), ne no Regulas Nr. 637/2008 pamatojuma (skat. preambulas 16.–24. apsvērumu) nekādi neizriet, ka šie noteikumi tika iekļauti pēc tam, kad saskaņā ar iepriekš minēto spriedumu lietā Spānija/Padome, tika ņemti vērā visi būtiskie fakti un apstākļi.

— Par cēloņsakarību starp samērīguma principa pārkāpumu apstrīdētajā regulā un juridisko un ekonomisko konsultāciju izmaksām

68 Kas attiecas uz kaitējumu, ko veido "juridisko un ekonomisko konsultāciju izmaksas", un, vajadzības gadījumā, amortizācijas un nodrošinājuma izmaksas, pielīdzinot kustamu mantu nekustamai, ir jāuzskata, ka prasītāji nav norādījuši, kādā apmērā "sakarā ar apstrīdēto regulu" radušies konsultāciju izdevumi, pieņemot, ka tādi tiešām bija, ir tieši saistīti ar Tiesas konstatēto nelikumību iepriekš minētajā spriedumā lietā Spānija/Padome.

69 Atbildot uz Pirmās instances tiesas uzdoto jautājumu tiesas sēdē, prasītāji precizēja, ka attiecīgie izdevumi patiesībā attiecas uz izdevumiem, kas radušies šīs tiesvedības sakarā. Izdevumus, kas radušies tiesas kontroles procesā, ko veikusi Kopienu tiesa, uzskata par tādiem, uz ko attiecas lēmumi par tiesāšanās izdevumiem saskaņā ar īpašiem procesuāliem noteikumiem, kas ir piemērojami šāda veida izdevumiem lēmumos, ar

ko izbeidz tiesvedību, un īpašās procedūras, kas ir paredzēta, ja tiek apstrīdēts tiesāšanās izdevumu apmērs, beigās. Šie procesi nav paredzēti prasījumiem par tādām pašam summām vai summām, kas radušās viena un tā paša iemesla dēļ tādas prasības ietvaros, ar kuru tiek apstrīdēta Kopienas ārpuslīgumiskā atbildība, ieskaitot no tādu lietas dalībnieku puses, kuriem, ņemot vērā, ka tiem spriedums nav bijis labvēlīgs, ir jāatlīdzina tiesāšanās izdevumi.

70 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka prasītāji nav spējuši pierādīt, ka tiem nodarītais kaitējums cēloņa un seku saistības dēļ ir saistīts ar regulā esošo samērīguma principa pārkāpumu.

71 Tādējādi prasības ir jānoraida kā nepamatotas, nepārbaudot, vai šajā lietā ir izpildīti citi prasītie nosacījumi Kopienas ārpuslīgumiskās atbildības konstatēšanai.

Par tiesāšanās izdevumiem

72 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājiem spriedums ir nelabvēlīgs, tiem

jāpiesprież segt savus tiesāšanās izdevumus, kā arī solidāri atlīdzināt Padomes un Komisijas tiesāšanās izdevumus saskaņā ar pēdējo minēto prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (astotā palāta)

nosprież:

1) lietas T-252/07, T-271/07 un T-272/07 tiek apvienotas sprieduma taisīšanai;

2) prasības noraidīt;

3) *Sungro, SA*, *Eurosemillas, SA*, un *Surcotton, SA* sedz savus tiesāšanās izdevumus, kā arī solidāri atlīdzina Eiropas Savienības Padomes un Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus.

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2010. gada 20. janvārī.

[Paraksti]